

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ-ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ
ΛΥΚΕΙΩΝ**

**ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ 2024**

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

A1.

α) Στην τελευταία παράγραφο του κειμένου ο αρθρογράφος καταλήγει σε διπλό συμπέρασμα. Αρχικά, διαπιστώνει ότι καμία από τις γνώσεις που παρέχουν τα βιβλία δεν είναι σε θέση να αντικαταστήσει τις γνώσεις που προσφέρει η ίδια η ζωή. Ωστόσο, αναγνωρίζει το βιβλίο ως καθοδηγητή, που βοηθά στην αποκωδικοποίηση γεγονότων και εμπειριών και στη λήψη σωστών αποφάσεων. (Λέξεις 54)

β)

- **μεταφορά:** πηγή πνευματικής τροφής
- **συγκινησιακά φορτισμένη λέξη:** θαυματουργό φάρμακο
- **χρήση επιθέτου:** φλογερού φάρου

2^η δραστηριότητα

A2.

α)

Θεματική περίοδος: «Ένα άλλο αδιαμφισβήτητο αποτέλεσμα...επαγγελματικό του τομέα».

Λεπτομέρειες/σχόλια: «Ταυτόχρονα, ... δικής του ατομικής λογικής».

Κατακλείδα: δεν υπάρχει

β)

- **άποψη:** πλευρά, οπτική, σκοπιά
- **ενισχύεται:** ενδυναμώνεται, ισχυροποιείται, αυξάνεται
- **συνειδητοποιήσει:** αντιληφθεί, κατανοήσει, διαπιστώσει

Οι υποψήφιοι έπρεπε να γράψουν ένα συνώνυμο.

3^η δραστηριότητα

A3.

Επικοινωνιακό πλαίσιο: ομιλία. Απαραίτητη η προσφώνηση και η αποφώνηση, η χρήση όλων των ρηματικών προσώπων με έμφαση στο α΄ και β΄ πρόσωπο. Πρόκειται για προσχεδιασμένο προφορικό λόγο, που σημαίνει ότι οι υποψήφιοι μπορούν να αξιοποιήσουν τόσο την αναφορική λειτουργία της γλώσσας όσο και τα στοιχεία προφορικότητας.

Προσφώνηση:

Αγαπητέ κύριε διευθυντά
Αγαπητοί καθηγητές
Φίλοι συμμαθητές

Πρόλογος:

Αναφορά στην ημερίδα που διεξάγεται για τη φιλαναγνωσία και στην ιδιότητα του ομιλητή (μαθητής εκπρόσωπος της μαθητικής κοινότητας). Παρουσίαση του ζητούμενου «η αξία του βιβλίου για τον άνθρωπο».

Κύριο θέμα:

Η αξία του βιβλίου για τον άνθρωπο

- Αποτελεί αστείρευτη πηγή γνώσεων, καθώς με το βιβλίο γνωρίζουμε όλα τα ιστορικά και πολιτισμικά επιτεύγματα που συνέβησαν από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας.
- Το βιβλίο καταργεί τις αποστάσεις τοπικές και χρονικές, καθώς επιτρέπει στους ανθρώπους να επικοινωνούν όσο μακριά και αν βρίσκονται.
- Αποτελεί μέσο έκφρασης, καθώς δεν εκφράζει μόνο γνώσεις αλλά και σκέψεις, ιδέες και συναισθήματα π.χ. ο λογοτέχνης με την ποίηση και την πεζογραφία.
- Ένα καλό βιβλίο αποτελεί τον καλύτερο τρόπο ψυχαγωγίας, καθώς προκαλεί έντονα συναισθήματα στον αναγνώστη, καλλιεργεί την ευαισθησία του, διευρύνει τους πνευματικούς του ορίζοντες.
- Το βιβλίο διαμόρφωσε το ήθος του ανθρώπου, καθώς διατήρησε και δημιούργησε τον πολιτισμό του. Είναι δείγμα της πολιτιστικής του στάθμης.
- Το βιβλίο έγινε μέσο αμφισβήτησης καθεστώτων και διάδοσης επαναστατικών ιδεών και θεωριών.

- Μειώνει το άγχος, την κατάθλιψη, συμβάλλει στη βελτίωση του ύπνου και στην ορθή νοητική λειτουργία, καθώς ενισχύει τη μνήμη και τη συγκέντρωση.

Επίλογος:

Ανακεφαλαίωση, επισήμανση της σπουδαιότητας των βιβλίων και προτροπή για ανάπτυξη της φιλιαναγνωσίας.

Αποφώνηση:

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

Οι ιδέες είναι ενδεικτικές.

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

B.1

Η ιστορία διαδραματίζεται σε ένα χωριό, όπου ο ήρωας δούλευε. Τα πρόσωπα της ιστορίας είναι ένα παιδί και ένας ηλικιωμένος. Το παιδί αγαπούσε τα βιβλία, γι' αυτό ζήτησε από τον «γερούλη» να του αγοράσει ένα, όταν επισκεπτει την πολιτεία, καθώς στο χωριό δεν υπήρχαν «χαρτοπουλεία». Ο ηλικιωμένος συμφώνησε, με αντάλλαγμα το παιδί να του διηγείται τις ιστορίες από το βιβλίο. Το γεγονός, λοιπόν, που συνδέει τα δύο πρόσωπα είναι το πάθος για τα βιβλία. (Λέξεις 74)

2^η δραστηριότητα

B.2

- α)
- **αφήγηση:** «Έβαλε ο παππούς...τα δωσε πίσω».
  - **διάλογος:** «Παρ τα», «Αν τα χαρτιά...Ε;...», «Άιντε, άιντε... Σύμφωνοι;».
- β)
- **«το παιδί έπεσε πάνω στο βιβλίο με τα μούτρα»:** μεταφορά
  - **«ήταν σαν μικρό σπιτάκι»:** παρομοίωση
  - **«Και το διάβαζε, το διάβαζε ολόκληρο το χειμώνα»:** επανάληψη

3^η δραστηριότητα

B3.

Ο ήρωας του αποσπάσματος τρέφει μεγάλη αγάπη για το βιβλίο. Αυτό φαίνεται αρχικά από το γεγονός ότι παρακαλά κάποιον ηλικιωμένο να του αγοράσει ένα, όταν εκείνος κατέβει στην πολιτεία, για να πουλήσει το καλαμπόκι του. Για το σκοπό αυτό, μάλιστα, του δίνει χρήματα, παρόλο που ο ηλικιωμένος δεν τα δέχεται. Η αγάπη του παιδιού για τα βιβλία φαίνεται, επίσης, από την αντίδρασή του, μόλις πιάνει το βιβλίο στα χέρια του («τ' άνοιξε τρέμοντας») και από το γεγονός ότι «έπεσε πάνω στο βιβλίο με τα μούτρα» διαβάζοντάς το κατ' επανάληψη όλο τον χειμώνα μέχρι που «το μαθε νεράκι». Ωστόσο, η πλειοψηφία των σημερινών νέων δε δείχνει τον ίδιο ζήλο για τα βιβλία, σε αντίθεση με το παιδί του αποσπάσματος. Προτιμούν να επιδίδονται στον ελεύθερο χρόνο τους σε διασκεδαστικές μεν λιγότερο εποικοδομητικές δε δραστηριότητες, όπως η περιήγηση στο διαδίκτυο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή η λήψη αυτοφωτογραφιών και η ανάρτησή τους στα κοινωνικά μέσα. Οι συνήθειες αυτές είναι αποτέλεσμα μιμητισμού και μαζοποιητικής συμπεριφοράς της σύγχρονης νεολαίας. (Λέξεις 165)

Οι απαντήσεις είναι ενδεικτικές.

